

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทักษะการใช้ภาษาประกอบด้วยทักษะ 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะในยุคของการติดต่อสื่อสารอย่างไร้พรมแดน ในปัจจุบันมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความสามารถในการติดต่อสื่อสารของคนไทย เพื่อให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลง และยิ่งข่าวสารต่าง ๆ รอบข้างในโลกปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเพียงใดการเขียนก็ยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นเพียงนั้น เพราะการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นประจักษ์พยานที่เชื่อถือ ได้ดีกว่าคำพูดและสามารถใช้เป็นหลักฐานที่สำคัญ ได้อีกด้วย นอกจากนี้การเขียนยังเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งของการเรียนภาษา และการศึกษาล่าเรียน นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนมากน้อยเพียงใดส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการเขียนถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ข่าวสาร และข้อมูลต่าง ๆ ของตนเอง ออกมาเพื่อสื่อความหมายและทำความเข้าใจกับผู้อื่น (จตุมา นาควรรณ. 2544 : 1)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้สาระภาษาไทย ระดับช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ในสาระการเขียน ข้อ 1 ว่า สามารถเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น แสดงการโต้แย้ง เขียนรายงาน และเขียนเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน (กรมวิชาการ. 2544 : 7) และฉวลิศ มาศจรัส (2545 : 275) กล่าวว่า ไม่มีหลักสูตรฉบับใดของไทยที่ละเลยในเรื่องของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เหตุผลเพราะการเขียนสร้างสรรค์ คือ พื้นฐานสำคัญของการสื่อสารความคิดที่สอดคล้องกับยุคสมัยในรูปแบบของการเขียนอย่างหลากหลายเป็นศูนย์รวมแห่งภูมิปัญญาที่ปรากฏออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน ได้พบว่า เมื่อให้นักเรียนเขียนเรื่องราว หรือเขียนบรรยาย จะเขียนได้น้อย ไม่ครอบคลุมเนื้อหา มีใจความวกวน และสื่อความได้ยาก ดังที่กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 (2548 : 2) รายงานผลการวัดคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ในปีการศึกษา 2546 สาระภาษาไทย ดังนี้ ป.6 ร้อยละ 43.36, ม.3 ร้อยละ 53.43 และ ม.6 ร้อยละ 36.50 แต่เนื่องจากผลคะแนนดังกล่าวไม่ปรากฏ ข้อมูลสาระการเขียน ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์ครูผู้สอนสาระภาษาไทยในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันเกี่ยวกับการประเมินผลของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏว่า แต่ละโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ สาระการเขียน ปีการศึกษา 2546 อยู่ในระดับต่ำ เช่น โรงเรียนวัดหัวเวียง ร้อยละ 53.43 โรงเรียน

วัดมารวิชัย ร้อยละ 52.25 โรงเรียนวัดเจ้าเจ็ดใน ร้อยละ 54.15 โรงเรียนบ้านแถว ร้อยละ 53.73 และโรงเรียนวัดกลางร้อยละ 51.60 แสดงให้เห็นว่า สาระการเขียนควรได้รับการปรับปรุงและแก้ไข เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนที่สูงขึ้น

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเขียนเป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่เห็นว่ายากเป็นงานหนัก เพราะในการเขียนนั้นนอกจากต้องเรียบเรียงข้อความให้สละสลวยเหมาะสม ได้ใจความตามที่ผู้เขียนได้สื่อความหมายแล้วข้อความนั้น ๆ ยังเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นแนวคิดภูมิปัญญาความรู้และประสบการณ์ของผู้เขียนด้วย คนส่วนใหญ่จึงไม่ชอบเขียนเพราะไม่มั่นใจในสิ่งที่ตนเองเขียนว่าไปตรงกับ ความคิดเห็นของผู้อื่นหรือไม่ และข้อเขียนของตนจะน่าอ่านหรือไม่เพียงใด (จันทร์ศรี นิตยพฤกษ์. 2525 : 2) นอกจากนี้เจตคติที่ไม่ดีต่อการเขียนของบุคคลแล้ว การจัดการเรียนรู้ ตลอดจนสื่อการเรียนรู้ที่ครูใช้มักจะเน้นการเขียนที่เน้นความจำ การเขียนตามแบบมีกฎเกณฑ์และยึดหลักภาษาเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีการใช้ข้อความหรือสถานการณ์ ที่ช่วยและกระตุ้นให้นักเรียนคิด ทำให้ นักเรียนรู้สึกลัวว่าการเขียนไม่ได้ตามจินตนาการและไม่มีความคิดที่จะนำไปสู่การเขียน

การเขียนสร้างสรรค์นั้น เริ่มต้นจากการคิดอย่างสร้างสรรค์มาก่อน การคิดจึงเป็นทักษะ ที่ควรได้ส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ดังที่ ปรีชา ช่างขวัญยืน (2537 : 10) กล่าวว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์กระทำล้วนแต่มาจากความคิดก่อนทั้งสิ้น ความคิดเป็นเหตุของการกระทำ ภาษากับความคิดของมนุษย์แยกกันไม่ได้ มนุษย์คิดแล้วก็สร้างภาษาขึ้นเพื่อสื่อความคิด ยิ่งคิดซับซ้อนภาษาก็ยิ่งซับซ้อน ความคิดใหม่ต้องอาศัยข้อมูลจากพื้นฐานเดิมที่มีอยู่ ภาษากับความคิดไม่อาจแยกกัน ได้เด็ดขาด การแสดงความคิดก็โดยอาศัยการพูดและการเขียน

ภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้เกิดความคิดและนำมาสู่การเขียนสร้างสรรค์ได้ ครูภาษาไทย จึงควรหาทางส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสคิดสร้างสรรค์ได้ตามควรแก่วัยและศักยภาพ โดยการให้เด็กได้เขียนสร้างสรรค์ ใช้จินตนาการหรือความคิดคำนึงของตนเขียนออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวยประทับใจผู้อ่าน และให้ความรู้สึกเพลิดเพลิน ประดับสติปัญญาไปด้วยในตัวด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ คือ มีจินตนาการ สำนวนภาษาดี มีคุณค่าทางจิตใจ (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2524 : 2)

การสอนเขียนสร้างสรรค์ นั้นครูผู้สอนควรแสวงหาวิธีการที่จะนำมาส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดความคิดสร้างสรรค์ ฝึกความสามารถให้เหมาะสมกับสถานการณ์และระดับชั้น การเขียนจึงเป็นการเน้นการแสดงออกทางความคิด ถ้าผู้สอนไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางความคิดแล้ว การจัดการเรียนรู้นั้นจะไม่ประสบผลสำเร็จ การสื่อสารจะไม่ได้ผลตามที่ผู้ส่งสาร ต้องการสื่อออกมา เพราะทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาและความสม่ำเสมอในการฝึกฝน

ครูผู้สอนเองก็ต้องพยายามจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีลักษณะที่น่าสนใจและเพิ่มพูนทักษะการเขียนให้ดีขึ้น (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. 2522 : 165)

การที่จะนำสู่การเขียนสร้างสรรค์นั้น นอกจากจะส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์แล้วควรได้ฝึกนำความคิดมาสู่การเขียน ดังที่ วรรณ บัวเกิด (2537 : 217) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้การเขียนนั้นผู้สอนจะต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเพื่อพัฒนาองค์ประกอบที่สำคัญของงานเขียน คือ ความคิด และถ่ายทอดความคิดซึ่งมีกระบวนการ ตั้งแต่การสร้างเสริมความคิด การขยายความคิด การจัดระเบียบความคิด และการเรียบเรียงความคิด

การจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์จึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ วิธีการสอนของครู วยของผู้เรียนและรวมไปถึงสื่อการเรียนรู้ด้วย ครูจะต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการสอนและให้ความสำคัญกับผู้เรียน จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับเนื้อหา ทักษะ ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อเร้าความสนใจและช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ สามารถถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นการเขียนได้ ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีความสำคัญเป็นกระบวนการสื่อสารในชีวิตประจำวันของคนจำนวนมาก บางคนอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกเช้า หลายคนอ่านหนังสือพิมพ์จนติดเป็นนิสัยต้องอ่านทุกวัน และมีคนจำนวนไม่น้อยที่อ่านหนังสือพิมพ์วันละหลาย ๆ ฉบับ ทั้งนี้ในจุดประสงค์ต่าง ๆ กัน ด้วยเหตุนี้หนังสือพิมพ์จึงมีอิทธิพลต่อผู้อ่านทั้งในด้านความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม (สิริวรรณ นันทจันทุล. 2546 : 65)

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่อยู่ในความสนใจของทุกเพศ ทุกวัย เริ่มตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่เพราะมีข่าวสารใหม่ๆเกิดขึ้นทุกวัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศทั้งข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง ข่าวธุรกิจ และราคาขึ้นลงของสินค้า รวมทั้งข่าวภูมิอากาศซึ่งสอดคล้องกับ สิรินทิพย์ ชันสุวรรณ (2539 : 87) ที่ว่า ผู้อ่านทั่วไปไม่ว่าจะมีเพศ วย การศึกษา และภูมิหลังแตกต่างกันอย่างไรมักจะสนใจติดตามอ่าน เนื่องจากข่าวต่าง ๆ เป็นความสนใจของปวงชน อย่างไรก็ตามหนังสือพิมพ์หลายต่อหลายฉบับก็ยังเอาใจผู้อ่านด้วยการจัดเนื้อที่พิเศษเสนอข่าวที่เป็นความสนใจของผู้หญิงหรือเสนอข่าวสำหรับผู้สนใจในด้านกีฬา และบางฉบับก็มีหน้าพิเศษสำหรับเด็กด้วย

สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน นักเรียนจะสัมผัสอยู่ตลอดเวลา เพราะนักเรียนต้องใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประเภท หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ประกอบกับหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ตามห้องสมุดของโรงเรียนทั่วไป หาซื้อง่าย มีราคาไม่แพงนัก นอกจากนั้นในชีวิตประจำวันของนักเรียนยังต้องพบกับสื่อสิ่งพิมพ์อยู่เสมอเช่นกัน ได้แก่ แผ่นพับ แผ่นโฆษณา ใบปลิว และเอกสารต่างๆ สิ่งแรกที่นักเรียนให้ความสนใจในสื่อสิ่งพิมพ์คือ การพาดหัวข่าว และภาพ เพราะผู้จัดทำได้มีการออกแบบให้ดึงดูดใจผู้อ่าน โดยมีตัวอักษรขนาดใหญ่ ใช้ภาพประกอบที่มีสีสันสะดุดตา จากการตอบแบบสอบถามความสนใจใน

การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของผู้วิจัย พบว่า สื่อสิ่งพิมพ์ที่นักเรียนให้ความสนใจเป็นอันดับแรกคือ หนังสือพิมพ์ อันดับรองลงมาก็คือหนังสือประเภทนิตยสาร วารสาร และสิ่งแรกที่นักเรียนให้ความสนใจในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสารก็คือรูปภาพ และข้อความพาดหัวข่าว จากสื่อสิ่งพิมพ์นั้น

ข้อความพาดหัวข่าวจากหนังสือพิมพ์เป็นการใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่ เพื่อให้เป็นที่สะดุดตาต่อผู้อ่าน ผู้อ่านจะอ่านข้อความพาดหัวข่าวก่อนที่จะอ่านเนื้อหาของข่าว การใช้ข้อความพาดหัวข่าวจึงต้องทำให้ดึงดูดใจผู้อ่าน ดังที่ ถาวร บุญวัฒน์ (2538 : 121) กล่าวว่า การกระทำใด ๆ ก็ตามที่เป็นความอึกทึกรึกโครม เป็นการปลุกให้คนตื่นตื่น เร่งเร้าให้เกิดความสนใจ การกระทำนั้นจะได้รับ การตอบสนองไม่มากนักน้อย สอดคล้องกับ ครุณี หิรัญรักษ์ (2538 : 3) ที่ว่า หน้าที่สำคัญอันดับแรกของการพาดหัวข่าว ได้แก่ สร้างความดึงดูดใจของผู้อ่าน โดยใช้คำหรือข้อความที่น่าสนใจ สะดุดตา และชวนติดตาม

ภาพเป็นสิ่งเร้าที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดและนำไปสู่การเขียนสร้างสรรค์ได้ จากงานวิจัยของ ฉิชกานต์ คมคาย (2539 : 60) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้สื่อภาพการ์ตูน กับสื่อ ภาพเหมือน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูน มีผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อภาพเหมือน และ วิระวัฒน์ วัฒนา (2541 : 52) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ และความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ป้ายนิเทศประกอบภาพการ์ตูน และป้ายนิเทศประกอบภาพเหมือนจริง เป็นสื่อในการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ป้ายนิเทศประกอบภาพการ์ตูน มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้ป้ายนิเทศประกอบภาพเหมือนจริง สอดคล้องกับ เจือ สตะเวทิน (พูนศิริ แก้วเพ็ง. 2533 : 44) ที่กล่าวไว้ว่า สิ่งเร้าที่จะช่วยให้นักเรียนฝึกคิด ได้แก่ รูปภavnานาชนิด ตั้งแต่รูปภาพธรรมดาจนถึงภาพการ์ตูน และภาพที่ใช้จะต้องเป็นภาพที่ให้ความหมายเมื่อเด็กมองภาพแล้วสามารถค้นหาความหมายของภาพได้ จากบทบาทของภาพตามแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่าภาพเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจทำให้มีชีวิตชีวา สร้างความเป็นจริงให้เด่นชัดขึ้น ทำให้ทราบเหตุการณ์และเรื่องราวในสถานที่ต่าง ๆ และมีเสน่ห์ในการผูกมัดจิตใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี จึงน่าจะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสามารถกระตุ้น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่จะนำไปสู่การเขียนสร้างสรรค์ได้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ที่มีข้อความพาดหัวข่าว ภาพจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ซึ่งมีเรื่องราวน่าสนใจ น่าจะเป็นสื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการทางด้านความคิดและถ่ายทอดความคิดออกมาด้วยการเขียนได้อย่างสร้างสรรค์ ผู้วิจัยในฐานะครูสอน

ภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้พบว่า เมื่อให้ผู้เรียนเขียนไม่ว่าจะเขียนเกี่ยวกับอะไร หรือเขียนแบบใดก็ตาม ผู้เรียนจะไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นและมักจะได้รับคำถามก่อนลงมือเขียนเสมอว่าจะเริ่มอย่างไรดี แล้วจะเขียนอย่างไรต่อไป และจากรายงานผลการวัดคุณภาพ การศึกษาระดับชาติในปีการศึกษา 2546 สาระภาษาไทยของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 (2548 : 2) พบว่า มีคุณภาพ ก่อนข้างต่ำดังกล่าวแล้วข้างต้น รวมทั้งนักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะทางด้านความคิดสร้างสรรค์ จึงทำให้เกิดปัญหาในการเขียน เนื้อหาได้น้อยไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่มีความน่าสนใจ สื่อความไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (2548 : 4) กล่าวถึงผลการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานที่ 4 ด้านตัวผู้เรียนว่า มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ ปรากฏผล การประเมินต่ำกว่าด้านอื่น ๆ จึงมีประเด็นที่น่าศึกษาว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์จะทำให้ ผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่าง จากการจัดการเรียนรู้แบบปกติหรือไม่ ประกอบกับไม่พบผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สื่อสิ่งพิมพ์ว่าจะได้ผลอย่างไร ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำมาใช้ในการสอนเขียนสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในเขตอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สื่อสิ่งพิมพ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน ในเขตอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์โดยใช้สื่อ สิ่งพิมพ์เปรียบเทียบกับจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งการวิจัยจะส่งผลให้

1. ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อ การเขียนสร้างสรรค์
2. เป็นแนวทางในการวิจัยทักษะด้านอื่นๆ ของสาระภาษาไทย และกลุ่มสาระอื่น

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในเขตอำเภอเสนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 17 โรงเรียน นักเรียน 1,199 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนในเขตอำเภอเสนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 เลือกมา 2 ห้องเรียน จากห้องเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกันและมีสภาพแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกัน จับฉลากเพื่อเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดย ห้องเรียนแรกเป็นกลุ่มทดลอง การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และห้องเรียนที่สองเป็นกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

2.1.1 วิธีจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

2.1.2 วิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์

2.2.2 เจตคติต่อวิชาภาษาไทย

3. ระยะเวลาในการทดลอง

ทำการทดลองสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ใช้เวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ ๑ ละ 5 ชั่วโมง ทดสอบก่อนทดลองและหลังทดลอง ครั้งละ 1.30 ชั่วโมงรวมเป็น 23 ชั่วโมง

4. เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและการเขียน ดังนี้

4.1 การเขียนคำ (สื่อสร้างสรรค์คำ)

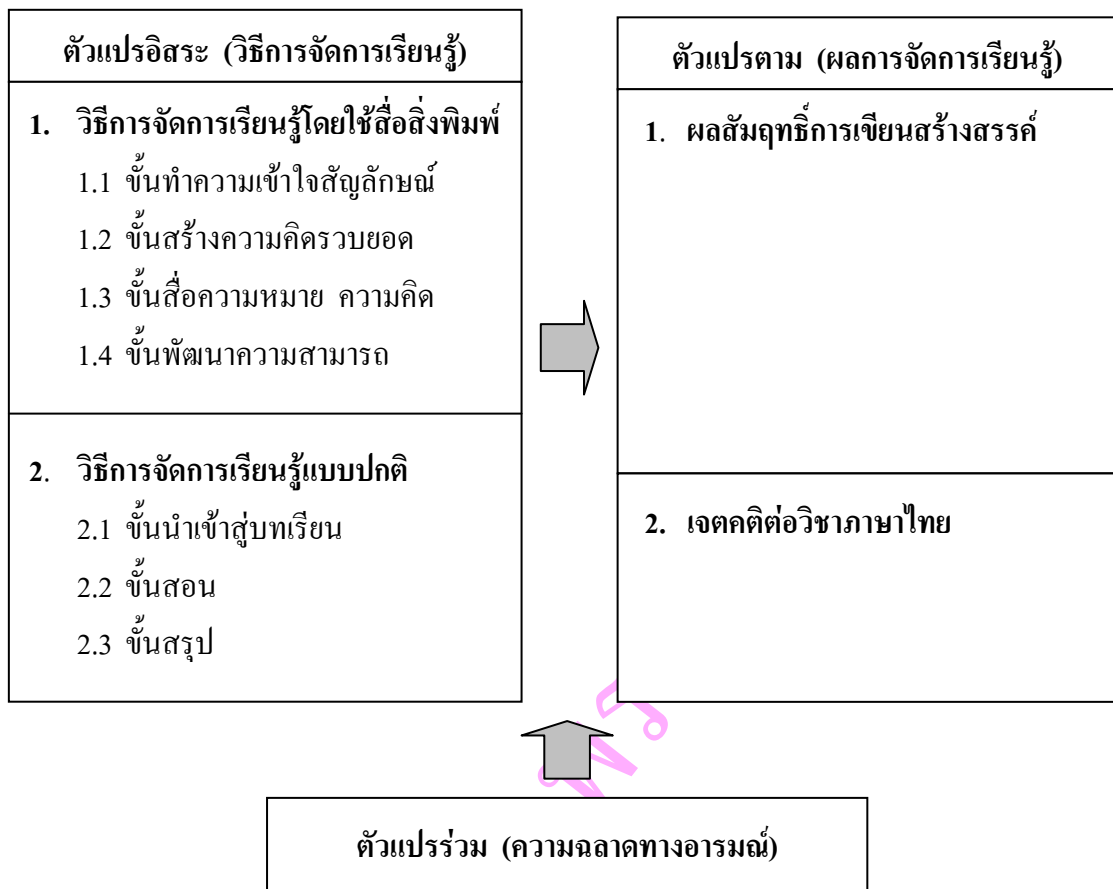
4.2 การเขียนวลีและประโยค (ทำวลีและประโยค)

4.3 การเขียนข้อความ (โยกคู่ข้อความ)

4.4 การเขียนเรื่องราว (ชักนำเรื่องราว)

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเขียนสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งจินตนาการของผู้เขียนให้ผู้อื่น ได้รับรู้เข้าใจ ในลักษณะที่เฉพาะตัวของแต่ละบุคคล โดยอาศัยประสบการณ์ของผู้เขียนออกมาในรูปแบบอิสระตามความพอใจมิได้ลอกเลียนแบบผู้ใด

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงอารมณ์ หรือความรู้สึกนึกคิดของตนอันเกิดจากประสบการณ์เดิม จากสิ่งที่ได้พบเห็นหรือสัมผัสแล้วถ่ายทอดออกมาด้วยการเขียน มีลักษณะเฉพาะตัวโดยใช้ข้อความพาดหัวข่าว และภาพ จากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ใบความรู้ ใบกิจกรรม เป็นสื่อการเรียนรู้ และดำเนินการสอนโดยใช้กระบวนการทางภาษาดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจสัญลักษณ์

ขั้นที่ 2 สร้างความคิดรวบยอด

ขั้นที่ 3 สื่อความหมายความคิด

ขั้นที่ 4 พัฒนาความสามารถ

3. การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดแนวคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยควบคู่กับการบรรยายของครู โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้่นนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้่นสอน

ขั้นที่ 3 ขั้่นสรุป

4. ผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบแบบทดสอบวัดการเขียนสร้างสรรค์ที่แสดงถึงความรู้ความสามารถของนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนสร้างสรรค์

5. เจตคติต่อวิชาภาษาไทย หมายถึง คะแนนจากการตอบแบบสอบวัดเพื่อวัดความรู้สึการทำที่ ความคิดเห็นทั้งในด้านดีและไม่ดี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อวิชาภาษาไทย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์หลังทดลองของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกัน

2. เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียน กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูผู้สอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้แผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนสร้างสรรค์ และแนวทางที่จะนำไปปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพ

2. นักเรียนได้วิธีการพัฒนาการทักษะทางด้านการคิด และการเขียนสร้างสรรค์